

РЕШЕНИЕ

№ 34746

гр. София, 23.10.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 41 състав, в
публично заседание на 09.10.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Луиза Христова

при участието на секретаря Мариана Велева, като разглежда дело номер **8995** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от АПК. Образовано е по жалба на К. Б. П. от [населено място], чрез адв. Т., срещу писмо № РЛЦ22-ГР94-2086 –8 от 13.07.2023г. на кмета на район „Л.“, в което е обективиран отказ за изплащане на компенсация на разходите, свързани с обучаване на сина й Д. А. Г. в частна детска градина за периода 01.05.2023г.-30.06.2023г.

Жалбоподателят посочва, че на 05.07.2023г. е подала искане за плащане на посочените компенсация, тъй като детето й не е прието през учебната 2022/2023г. в детска градина поради липса на свободни места, въпреки че е кандидатствало за прием в такава. За това още в началото на учебната година е подала заявление от 04.11.2022г., което е уважено, и й е изплатена компенсация за периода от 15.09. до 31.12.2022г. Поради това неправилно в процесният отказ се отказва компенсация за цялата 2022/2023г. Жалбоподателят счита отказът за нищожен, тъй като материалната компетентност е на кмета на СО и не може да се делегира. Алтернативно счита същият за незаконосъобразен, тъй като детето действително не е класирано в държавна или общинска ДГ, а е записано в частна такава, таксата за посещаване на която е 900лв. и надхвърля предвидения със заповед № РД09-455 от 22.02.2023г. на министъра на образованието и науката размер от 413лв. Родителят е получил известие от 12.05.2022г., че детето не е класирано в ДГ за учебната 2022/2023г. Поради това е безпредметно обсъждането на въпроса, че не е участвало в текущи класирания в периода 25.11.2022г. – 24.02.2023г. След тази дата не са извършвани нови класирания, в класирането на 12.05.2023г. за учебната 2023/2024г. детето отново не е прието. Наредбата за реда и условията за предоставяне и изплащане на средства от държавния бюджет за компенсиране на разходите, извършени от родителите за отглеждане и обучението на децата,

които не са приети в държавни или общински ДГ поради липса на свободни места не предвижда участието в текущи класирания като условие за изплащане на месечни компенсации в хода на учебната година. Поради това се моли съда да уважи жалбата. Претендират се разноси по списък. Подробни съображения се развиват в писмени бележки по съществото на спора.

Ответникът - кмета на район „Л.“, в становище от 24.07.2023г. оспорва жалбата. Счита, че не е изпълнено условието на чл.3, ал.1, т.1 от посочената по-горе Наредба, защото детето е участвало в класиранията за прием в ДГ през учебната 2022/2023г. до 18.11.2022г. Не е участвал в класиранията на 25.11.2022г., 13.01.2023г., 27.01.2023г., 10.02.2023г. и 24.02.2023г., при условие че чл.14 от Наредбата изисква участие във всяко класиране. Същите са относими към учебната 2022/2023г. Поради това отказът за изплащане на компенсации е законосъобразен. Претендира се юрисконсултско възнаграждение. Прави се възражение за прекомерност. Подробни съображения се развиват в писмени бележки по съществото на спора.

Административен съд София-град, след като обсъди релевираните с жалбата основания, доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа страна:

Видно от профила на Д. А. Г. в ИСОДЗ, детето е кандидатствало за класиране през учебната 2022/2023г. още през май 2022г. Видно от известие на л. 34 от 12.05.2022г., детето не е класирано за тази учебна година. Въпреки това същото е продължавало да участва в текущи класирания до 18.11.2022г. в 5 ДГ. Тъй като не е прието поради липса на свободни места, е продължило да се обучава в ЧДГ „Ян Б.“ съгласно договор от 14.05.2021г., продължен за 3 год. с анекс от 14.05.2022г. Съгласно анекс към договора от 13.04.2023г. таксата на ДГ се изменя на 900лв. месечно, считано от 01.06.2023г. Поради това жалбоподателката е подавала заявления за компенсиране на разходите за обучение и отглеждане на детето в ЧДГ, както следва: 1) на 04.11.2022г. за периода 14.09.-31.10.2022г., което е уважено до размера, определен от МОН; 2) на 05.01.2023г. за периода 01.11.-31.12.2022г., което е уважено до размера, определен от МОН; 3) на 06.03.2023г. за периода 01.01.-28.02.2023г., което не е уважено и е постановен отказ с рег. № РЛЦ22-ГР94-2086 от 14.03.2023г., който няма данни да е оспорен по съдебен ред в срок; 4) на 21.04.2023г. за периода 01.03.-30.04.2023г., което не е уважено и е постановен отказ с рег. № РЛЦ23-ЕВ00-192 от 26.04.2023г., предмет на оспорване по адм. дело № 7237/2025г. на АССГ – висящо; 5) на 06.07.2023г. за периода от 01.05. до 30.06.2023г., което не е уважено и по което е постановен процесният отказ. Към всяко заявление за компенсиране са приложени съответните документи, удостоверяващи размера на таксата в ЧДГ и доказателства за плащането ѝ.

Следващото класиране след 18.11.2022г., в което детето е участвало, е на 12.05.2023г. за учебната 2023/2024г., като видно от известие на л.45, същото отново не е класирано. При следващо текущо класирано детето е класирано в ДГ № 175 Слънчеви лъчи, за което жалбоподателят е получил уведомление на 06.10.2023г. Детето е записано в тази ДГ съгласно потвърждение от 18.10.2023г. Горното се установява от доказателствата по адм. дело № 7115/2023г. на АССГ, 39 с-в, и се потвърждава от представената в настоящото производство справка на л. 140-147.

Искането от 06.07.2023г. за компенсации за периода от 01.05. до 30.06.2023г. е разгледано от комисия, назначена със заповед № РД-09-78 от 15.04.2021г. на кмета на район „Л.“. Установено е, че детето не е кандидатствало за прием по реда на чл. 59, ал.1 от ЗПУО в държавна или общинска ДГ, в чийто прилежащ район се намира настоящият адрес на детето в текущите класирания на 25.11.2022г., 13.01.2023г., 27.01.2023г., 10.02.2023г. и 24.02.2023г. Поради това не е изпълнено изискването за компенсиране на разходите за обучаването му в ЧДГ за учебната 2022/2023г. Отказът е съобщен на жалбоподателката на 14.07.2023г. /по електронна поща на л.17/, а жалбата срещу него е подадена на 21.07.2023г.

За установяване компетентността на кмета на район „Л.“ е представена заповед № СОА21-РД09-414 от 16.03.2021г. на кмета на СО.

Въз основа на горното съдът приема, че жалбата, с която е сезиран, е допустима – подадена срещу подлежащ на оспорване пред съд индивидуален административен акт, от лице, което е негов адресат и чиято правна сфера той засяга неблагоприятно, в преклузивния срок за обжалване. Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Съгласно чл.283, ал.12 от Закона за предучилищното и училищното възпитание /ЗПУО/, държавата предоставя средства на родителите на деца от тригодишна възраст до постъпването им в първи клас за компенсиране на разходите, пряко свързани с отглеждането и обучението им, когато детето не е прието за съответната учебна година поради липса на свободни места за целодневна или полудневна организация на предучилищното образование в държавна или общинска детска градина или училище, за които е кандидатствало, и не е предложено от общината по местоживее на детето друго равностойно място в общинска детска градина или училище. Според ал.15 на посочената разпоредба, условията и редът за предоставяне и изплащане на средствата по ал.12 се определят с наредба на Министерския съвет. Съгласно чл.3, ал.1 от Наредбата за условията и реда за предоставяне и изплащане на средства от държавния бюджет за компенсиране на разходите, извършени от родителите за отглеждането и обучението на децата, които не са приети в държавни или общински детски градини или училища поради липса на свободни места /наредбата/, обн.ДВ, бр.20/09.03.2021г., родителите имат право да получат средства за компенсиране на разходите им, пряко свързани с отглеждането и обучението на децата им, ако едновременно са изпълнени няколко условия, първото от които /т.1/ е детето да е кандидатствало за прием съгласно съответните изисквания, определени по реда на чл.59, ал.1 от Закона за предучилищното и училищното образование, в целодневна или полудневна организация на предучилищното образование в държавна или общинска детска градина или училище, в чийто прилежащ район се намира настоящият адрес на детето, и да не е прието поради липса на свободни места за съответната учебна година.

На компенсиране със средства от държавния бюджет, според чл.4 от наредбата, подлежат направените от родителите по чл.3 разходи, пряко свързани с отглеждане и обучение на децата им, ако са допустими. Допустими, според ал.2, т.1 на с.р., са разходи за заплащане на такси за обучение по договори за обучение, сключени с частна детска градина. Разходите за заплащане на такси по договори за обучение по чл.4, ал.2, т.1, сключени с частна детска градина или частно училище, се удостоверяват с договор за обучение между родителя и частната детска градина или училище и платежен документ за извършено плащане на таксата за обучение за съответния месец - фактура и платежно нареждане или фискален бон.

В Раздел III от наредбата е регламентиран редът за изплащане на средствата за компенсиране на разходите. Според чл.8 родителите, които желаят да получават компенсиране при условията и по реда на тази наредба за извършваните от тях разходи, пряко свързани с обучението и отглеждането на децата им, за всяка учебна година подават заявление по образец съгласно приложение № 1 в общината по настоящия адрес на детето. Заявлението се подава в срок до 5 ноември - за получаване на компенсации за цялата учебна година и в срок до 5-о число на месеците от декември до юли следващата календарна година - за получаване на компенсации от месеца, следващ месеца на подаване на заявлението. Според ал.3 на с.р. общината извършва проверка за наличието на условията на чл.3 към датата на подаване на заявлението и уведомява родителите, които имат право да получават компенсиране на разходите. Когато не са налице условията по чл.3, кметът на общината издава мотивиран отказ за компенсиране на разходите, който може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс – ал.4.

С оглед посоченото фактическо основание, правното основание за постановяване на отказа е разпоредбата на чл.8, ал.4 от наредбата. Според нея, както се посочи по-горе, когато не са налице условията по чл.3, кметът на общината издава мотивиран отказ за компенсиране на разходите, който може да се обжалва по реда на АПК. В случая със Заповед №СОА21-РД-09-414/16.03.2021г. на кмета на Столична община тази компетентност е делегирана на кметовете на райони. Делегираното е извършено при спазване принципа по чл.10, ал.1 АПК на основание разпоредбата на чл.44, ал.1 т.9 ЗМСМА, изр. 1, предложение първо, според която кметът на общината възлага изпълнението на свои функции на кметовете на кметствата и районите. С тази норма при използване от законодателя на достатъчно ясна публично правна терминология относно термина „възлагане“ и при липса на изрично въведено ограничение, на практика е дадена възможност за делегиране на широк кръг от правомощия, т.е. на по-голям обем от материална компетентност, независимо от начина ѝ на придобиване (в случая придобита с разпоредба подзаконов нормативен акт). В настоящия казус определената с подзаконовия нормативен акт функция по издаване на мотивиран отказ за компенсиране на извършените от родителите разходи при условията и по реда на Наредба за условията и реда за предоставяне и изплащане на средства от държавния бюджет за компенсиране на разходите, извършени от родителите за отглеждането и обучението на децата, които не са приети в държавни или общински детски градини или училища поради липса на свободни места, е прехвърлена на друг по-долустоящ административен орган -кмета на съответния район. В този смисъл решение № 2718 от 15.03.2023г. по адм. дело № 7277/2022г. на ВАС, V-то отд-е, решение № 11918 от 06.11.2024г. по адм. дело № 6862/2024г. на ВАС, V-то отд-е, и др. Поради това съдът приема, че заповедта е издадена от компетентен орган.

Същата съответства на материалния закон. Правилно ответникът е посочил, че не е налице условието по чл.3, ал.1, т.1 от Наредбата, според което родителите имат право да получат средства за компенсиране на разходите им, пряко свързани с отглеждането и обучението на децата им, ако детето е кандидатствало за прием съгласно съответните изисквания, определени по реда на чл. 59, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование, в целодневна или полудневна организация на предучилищното образование в държавна или общинска детска градина или училище, в чийто прилежащ район се намира настоящият адрес на детето, и не е прието поради липса на свободни места за съответната учебна година. В случая условието е било налице до 18.11.2022г., когато детето последно е кандидатствало за прием за учебната 2022/2023г., но не е прието поради липса на свободни места. Съгласно чл. 10 от НАРЕДБА за прием на деца в общинските самостоятелни детски ясли, детски градини и в подготвителните групи в общинските училища на територията на Столична община(отм.) децата във всички възрастови групи се приемат целогодишно, при наличие на свободни места. За целта директорите на ДГ актуализират ежеседмично броя на свободните места, като класиране се извършва за всички обявени свободни места съгласно сроковете, посочени в графика на дейностите, публикуван на сайта на Системата (чл.13, ал.2 от Наредбата). Съгласно чл. 14, ал.13 от Наредбата след първото класиране за прием от началото на новата учебна година родителят/настойникът получава информация по електронна поща за статуса на детето му - класирано/некласирано. За всички останали класирания уведомление получава единствено родителят/настойникът на класираното дете. Отговорност на родителя/настойника е да следи информацията за класиранията и да спазва сроковете за записване. В случая жалбоподателят не оспорва, че в периода 18.11.2022г – 12.05.2023г. не е участвал в класиранията, като на 12.05.2023г. е проведено класиране за следващата учебна 2023/2024г. год. Затова на същия са изплатени компенсации до края на 2022г. От началото на 2023г. родителят не е участвал в нито едно класиране за учебната 2022/2023г. Следва да се отбележи, че това класиране не се извършва автоматично, а изисква активно участие на родителя:

да влезе в профила на детето, да подреди отново училищата и да посочи желание за участие в следващото класиране (т.11 от ръководство за потребители на ИСОДЗПГУ, достъпно на [blob:https://kg.sofia.bg/09f20c88-9d3d-40bd-a330-98afdd4d0d27](https://kg.sofia.bg/09f20c88-9d3d-40bd-a330-98afdd4d0d27)). Като не е сторено, същото е възприето като нежелание да се участва в следващите класирания за тази учебна година. Поради това не е изпълнено условието детето да е кандидатствало за прием съгласно съответните изисквания съгласно чл.3, ал.1, т.1 от Наредбата за условията и реда за предоставяне и изплащане на средства от държавния бюджет за компенсиране на разходите, извършени от родителите за отглеждането и обучението на децата, които не са приети в държавни или общински детски градини или училища поради липса на свободни места. Ако жалбоподателят беше пропуснал класиране и след това отново беше участвал в следващо класиране за същата учебна година, то той би загубил правото на компенсация само частично – за периода, в който не е участвал в класиране. В случая не е спорно, че жалбоподателят е пропуснал всички следващи класирания за учебната 2022/2023г. след 18.11.2022г., поради което и не може да получи компенсации до края на тази учебна година.

Неоснователни са възраженията на жалбоподателя, че отказът е нищожен, защото касае цялата 2022/2023г., при условие че за част от нея същият вече е получил компенсация. Действително отказът касае тази част от учебната 2022/2023г., за която е подадено искане за компенсиране на 06.07.2023г. Тъй като по-голямото включва и по-малкото, това не е основание за нищожност или незаконосъобразност на акта. Мотивите в него обаче са приложими за цялата част от учебната 2022/2023г. след 01.01.2023г. Това се потвърждава и от предходните два отказа за изплащане на компенсиране за други периоди, но след 01.01.2023г. В случая не може да се установи дали ако детето беше участвало в класиранията след 18.11.2022г., същото щеше да бъде прието в ДГ или отново нямаше да бъде класирано. Поради това не може да се приеме като аргумент довода, че ответникът не е посочил, че ако беше участвало в класирането, щеше да бъде прието. П. от участието в класирането не може да бъде предвидена, за да се използва като причина за неучастие в последващи класирания.

По изложените по-горе съображения процесният отказ се явява законосъобразен, а жалбата срещу него следва да бъде отхвърлена като неоснователна.

При този изход на спора на ответника се дължи юрисконсултско възнаграждение в минимален размер от 130лв., съгласно чл. 78, ал.8 от ГПК във връзка с чл. 37, ал.1 от Закона за правната помощ и чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ.

Водим от горното и на основание чл.172, ал.2 АПК, Административен съд София-град, Второ отделение, 41-ви състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на К. Б. П. от [населено място] срещу писмо № РЛЦ22-ГР94-2086 –8 от 13.07.2023г. на кмета на район „Л.“.

ОСЪЖДА К. Б. П. да заплати на Столична община сумата от 130 лева юрисконсултско възнаграждение.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му чрез Административен съд София-град пред Върховния административен съд.

Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на препис от него по реда на чл.137 АПК.

Съдия: